

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1'10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 24.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4'50
na mesec " 1'60
Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravništvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

POLITIČNA SITUACIJA.

Jugoslovani so izjavili v proračunskem odseku, da bodo glasovali za budgetni provizorij.

S. — Dunaj, 15. decembra. V situaciji se je odigral včeraj senzacionalen dogodek. V proračunskem odseku je bila odstavljena od dnevnega reda debata o italijanski fakultetni predlogi, na kar so seveda Italijani razžaljeni proglasili, da vsled tega dejstva nikakor ne morejo glasovati za proračunski provizorij. Toda ta, pri drugih razmerah in pri drugih okoliščinah za vladno večino precej nevaren korak in odločitev Italijanov je bil takoj nadomeščen. V imenu »Zveze južnih Slovanov« je proglasil nje načelnik, dvorni svetnik dr. Ploj, in za njim se je takoj oglasil tudi dr. Korošec — dr. Šusteršič ni član proračunskega odseka in torej ni bil navzoč — da smatrajo Jugoslovani sprejem proračunskega provizorija za državno potrebo, da bodo torej glasovali za budgetni provizorij, ter da glede na sedanj položaj to glasovanje nikakor ne pomenja zaupnice vladi, katera je itak in statu demissionis in torej zaupnice sploh ne zahteva.

Ta izjava dvornega svetnika dr. Ploja v imenu »Zveze južnih Slovanov« ima nekaj stvarne opravičenosti in tudi odgovarja od »Zveze južnih Slovanov« vedno zastopanim taktičnim nazorom. S tem se je hotela izvesti le protipoteza proti izjavi Italijanov, ki so z včerajšnjim dnem prestopili v opozicijske vrste.

Plačilo slovenskim klerikalcem.

Največjo pozornost je vzbujala včerajšnja izjava slovenskih klerikalcev, da bodo glasovali za proračunski provizorij. »Gestern noch auf stolzen Rossen, heute durch die Brust geschossen.« Pred 24 urami se ošabni kričarji opozicijske taktike in neomajani nasprotniki vsega, kar prihaja od kabineta, so slovenski klerikalci s svojo izjavo ovrgli vso svojo dosedanje taktiko. Zatrjevalo se je takoj, da ta izprememba ne temelji toliko v naziranju, da zahteva položaj drugo taktiko, kakor v tajnih obljubah, ki so jih klerikalci dobili. Imenovanje dr. Karlina za tržaškega škofa, zagotovitev, da goriški deželni zbor kljub izvršenim nasilnostim ne bo razpuščen, ter velike subvencije za klerikalno združeno organizacijo se z vso gotovostjo navajajo kot plačilo za to izpremembo.

»Slovanska Enota« razbita?

Glasovanje za proračunski provizorij, oziroma izjava, da bodo Jugoslovani glasovali za proračunski provizorij, je pa tudi v negativnem oziru velikega pomena. Po dolgem času so zopet enkrat Jugoslovani postopali popolnoma drugače od Čehov in prvič po dolgem času se je pokazalo tudi na zunaj zopet nasprotje med Čehi in Jugoslov., ki je za razmerje v tej parlamentarni skupini jako karakteristično. Nobenega dvoma ni več, da je dosedanje »Slovan-

ske Enote« konec. Bo li mogoče osnovati trdnjšo zvezo med Čehi in Jugoslovani, pa je tem dvomljivejša, ker tudi včerajšnja popoldanska konferenca predsedništva enotnega češkega kluba z obema načelnikoma jugoslovanskih parlamentarnih skupin, dvornim svetnikom dr. Plojem in dr. Šusteršičem, ni imela zaželjenega uspeha. O že izdelanem načrtu statuta se je namreč le dogovorilo, naj bi se še razpravljalo o njem v posameznih klubih ter sklepalo in končno stavilo potem še izpreminjevalne predloge.

Kdo je kriv?

Sme se trditi, da je razmerje med Jugoslovani in Čehi se v zadnjem času precej ohladilo. Predvsem značilno je, da so Čehi prepustili Jugoslovanom samostojno sklepati o postopanju glede proračunskega provizorija. Le toliko so zahtevali češki agrarci, da slovenska klerikalca Roškar in Demšar, ki zavzemata v proračunskem odseku njih mesta, za danes ne glasujeta za proračunski provizorij.

Od strani čeških in jugoslovanskih poslancev se sicer poudarja, da ni smatrati »Slovansko Enoto« že za popolnoma razbito, toda to zatrjevanje je bilo jako malo prepričevalno.

Čehi in Poljaki.

Najvažnejše postaja zbliževanje Čehov in Poljakov, katero smo že včeraj poudarjali. Včeraj so se na posebno vabilo Poljakov vršile med Poljaki in Čehi konference, ki imajo odkrit namen, doseči glede taktike v bodočem političnem položaju med njimi skupno postopanje. Konferenca se danes in prihodnje dni nadaljuje.

Ministrske kombinacije.

V vrsti ministrskih kandidatov se je pojavilo sedaj tudi ime češkega agrarca Praška, ki pride baje resno v poštev, da postane zopet poljedelski minister. Kot češka ministrskrajana se imenuje dr. Začka in češkega klerikalca dr. Hrubana. V nemških krogih se razvija živahna agitacija, da naj obdrži minister Hohenburger svoj justični portfelj. Imenuje pa se za to mesto kot kandidat tudi predsednik brnskega sodišča Bleyleben. Za notranje ministrstvo se imenuje kot kandidat tudi moravski deželni namestnik baron Heindl. Zatrjuje se, da bo pri češko-nemških pravnih konferencah, ki se nadaljujejo v januarju v Pragi, že fungiral nov kabinet. Na drugi strani pa se zopet trdi, da se hoče počakati z novim kabinetom do končnega izida češko-nemških pravnih pogajanj.

Morda, da sedaj tudi Jugoslovani, oziroma Slovenci ne ostanejo popolnoma na strani. Preobrat jugoslovanske, oziroma slovenske taktike, kakor tudi dejstvo, da je med Poljaki in Čehi našla ideja zastopstva Jugoslovanov v ministrstvu mnogo opore, govore za nazor, da bo tudi Slovincem omogočeno primerno za-

stopstvo, četudi ne na vodilnem mestu, to je v enem vodilnih ministrstev.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 15. decembra. Ko je bil sprejet v poslanski zbornici predlog glede podaljšanja poslovniskega provizorija, je utemeljeval poslanec Beer svoj nujni predlog za znižanje železniških tarifov za češki premog, na kar je bila razprava prekinjena. — Poslanec Trylovski je vprašal zborničnega predsednika, ali je voljan protestirati proti grozdežtvom, ki se vrše na Ruskem proti političnim kaznjencem. — Poslanec Malik pa si je dovolil končno neukusnost ter zahteval od predsednika, da naj ukrene primerne korake, ki bodo ščitili poslance pred nalezljivo boleznijo, katero prinaša v zbornico poslanec dr. Verstovšek, v katerega rodbini je baje pri otrocih škrlatinka.

Seja je bila zaključena ob 3. popoldne; prihodnja seja se vrši danes ob 11. in obsega sledeči dnevi red: 1. Volitev delegatov, 2. debata o vladni zakonski predlogi glede sirotinskih blagajn, 3. debata o vladni zakonski predlogi glede konzularnih sodništev. Justični minister je predložil zbornici zakonsko predlogo, ki vsebuje novelo k civilno-pravdnemu redu, takozvani sodni razbremenilni zakon.

Iz seje vojnega odseka.

S. — Dunaj, 15. decembra. Včeraj je bil zopet sklican vojni odsek k seji, v kateri naj bi se razpravljala vladna predloga o veteranskem zakonu. Opozicijski poslanci pa so od te seje izostali in zaradi tega je bil odsek nesklepčen in zopet se ni mogel obravnavati ta toli »važen« zakon.

Iz seje davčnega odseka.

S. — Dunaj, 15. decembra. Davčni odsek bi moral imeti včeraj sejo, v kateri naj bi razpravljali o uvedbi davkov na avtomobile. Ta debata pa je bila odgojena, ker se te seje ni udeležil noben zastopnik finančnega ministrstva.

Iz seje proračunskega odseka.

S. — Dunaj, 15. decembra. V proračunskem odseku je bila stavljen na predlog nemškega poslanca Redlicha prvotna prva točka glede italijanskega fakultetnega vprašanja na drugo mesto dnevnega reda. S tem je italijansko fakultetno vprašanje za dolgo časa odloženo. Značilno je, da je ravno nemški vseučiliški profesor bil tisti, ki je stavil ta predlog. Italijanski poslanec Conci je zaman opozarjal Nemce na njih moralno obvezo. Nato se je obravnaval proračunski provizorij. Italijanski poslanec Conci je podal v imenu Italijanov izjavo, da Italijani z ozirom na dejstvo, da je bilo italijansko fakultetno vprašanje stavljen na dnevni red, ne morejo glasovati za proračunski provizorij. Najo sta podala v obširnih govorih dvorni

svetnik dr. Ploj in dr. Korošec, vsak za svoj klub izjavo, da bodo glasovali za proračunski provizorij. Dr. Ploj se je pri tem baval tudi z vprašanjem dalmatinskih železnic ter je zahteval, da se že skoraj vzakoni nujna pogodba, ki se je pod njegovim predsedstvom sklenila med Avstro-Americano in zastopniki avstrijskih prostih pomorskih voženj. Istotako je zahteval dr. Ploj, da naj vlada takoj dovoli potrebni kredit za regulacijo Drave. Končno je bil sprejet proračunski provizorij s črtanjem 125 milijonskega posojila za dobo 3 mesecev in se je določil za referenta v zbornici poslanec dr. Steinwender.

Novi tiskovni zakon.

G. — Dunaj, 15. decembra. Načelnik tiskovnega odseka poslanec Ivčević je konferiral včeraj z notranjim ministrom Haerdtlom glede sklepanja o novem tiskovnem zakonu. Minister Haerdtl je priporočal, da naj se zadeva odloži za tako dolgo, dokler je ministrstvo in statu demissionis.

Posvetovanje radi reorganizacije »Slovanske Enote«.

S. — Dunaj, 15. decembra. Pri včerajšnji popoldanski konferenci, ki se je vršila med predsedstvom enotnega češkega kluba in načelnikoma obeh jugoslovanskih parlamentarnih skupin, dvornim svetnikom dr. Plojem in dr. Šusteršičem, se je obravnavalo tudi vprašanje, kaj naj stori »Slovanska Enota« v aferi Hribar in kako stališče naj zavzame v tej zadevi.

Do sklepa pa ni prišlo, ker je dr. Šusteršič takoj protestiral, da bi se ta stvar spravila imenom »Slovanske Enote« v zbornico, ravno oni dr. Šusteršič, ki je v času ljubljanske županske krize tako ostro poudarjal v svojem listu, da tudi njegova stranka hoče varovati v osebi Hribarja avtonomijo ljubljanskega mesta. Postalo je sedaj dvomljivo, ali sploh pride do kakšnega sklepa v »Slovanski Enoti« glede te afeje. Gotovo pa je, da bo zastopnik »Zveze južnih Slovanov« v sobotni seji poslanske zbornice v svojem govoru, ki ga bo imel ob priliki proračunske debate, v imenu »Zveze južnih Slovanov« govoril o Hribarjevi aferi in se obširno baval s to, za vlado tako žalostno zadevo.

Italijanski dijaki in italijansko fakultetno vprašanje.

G. — Dunaj, 15. decembra. Visokošolski odsek italijanskega dištva je sklenil z ozirom na dejstvo, da je bila včeraj v proračunskem odseku odstavljena debata o italijanskem fakultetnem vprašanju z dnevnega reda, znova začeti agitacijo za italijanske zahteve in sicer do božičnih praznikov v italijanskih mestih in občinah. Po božičnih praznikih pa hočejo sklicati vse italijanske dijake v Gradcu in na Dunaju in tam prirediti velika manifestacijska zborovanja.

Nemci in novoslovansko gibanje.

V berlinskem dnevniku »Der Tag« je priobčil grof Adalbert Sternberg članek, v katerem razpravlja o novoslovanskem gibanju.

V uvodu svojega članka razpravlja pisec o odnosih med posameznimi slovanskimi narodi in o stališču, ki ga zavzemajo ti narodi nasproti Nemcem, potem pa nadaljuje:

»Dolgo časa so Čehi računali na to, da bodo v svojih narodnih borbah dobili pomoč iz Rusije. Toda ti računi se niso vjemali, zakaj Rusija se je brigala zanje toliko, kakor za lanski sneg. In končno se temu ni čuditi.

Rusija ni osnovana na narodnem temelju, marveč na verskem.

Položaj velikega dela njenih podanikov je v marsikaterem oziru bolj neznosen, kakor položaj slovanskega prebivalstva v Avstro-Ogrski ali v Nemčiji.

Avstrijski Slovani obsojajo na primer zatiranje Poljakov v Rusiji. Ti Slovani so torej v gotovem oziru Rusiji sovražni. Kako morejo potem sanjariti, da jim bo Rusija nudila pomoč v njihovi narodni borbi. A pri tem so merodajni še drugi momenti.

Avstrijski Slovani so po pretežni večini katoliki, Rusija pa je pravoslavna. Da to dejstvo tudi vpliva na odnose Rusije specijalno nasproti avstrijskim slovanskim narodom, je jasno.

Somišljeniki pokojnega Pobjedonosceva ne morejo simpatizirati s panteizmom dr. Kramarja ali s svobodomislemcem dr. Masarykom.

Rusi so po večini antisemiti, temu nasproti pa so voditelji avstrijskih Slovanov kolikortoliko filosemiti ali vsaj niso načelni nasprotniki Židov.

Rusija je dežela reakcije, dočim so Slovani, ki se brigajo za slovansko gibanje, pripadniki liberalnih nazorov.

Slovanski jeziki ne tvorijo posebne silne vezi med posameznimi slovanskimi narodi.

Spori, ki smo jih imeli priliko opazovati v zadnjem času, dokazujejo dovolj, da se že dva slovanska naroda med sabo ne moreta sporazumeti ter živeti v miru drug poleg drugega.

Poljaki na primer imajo neprestano spore z Malorusi in Čehi. Srbi nečejo ničesar slišati o Bolgariji in o Bolgariih.

Po teh izvajanjih, ki se sicer ne odlikujejo po posebni točnosti, prihaja grof Sternberg do tehle zaključkov:

Iz povedanega sledi, da ni prav nobenega vzroka, da bi se bilo treba bati pred neoslavizmom, ki de facto niti ne obstoji.

Neoslovani so se po pretežni večini navzeli germanke kulture, torej so Nemcem kulturno docela blizu in zato tudi ni prav nobenega vzroka, da bi se Nemci bali pred njimi. Razočarani v svojih nadah in v upanju, da jim pomaga v njihovih bojih za narodno osamosvojitve, bodo slovanski narodi iskali svojo srečo zgolj tam, kjer žive, in stremili bodo samo za tem, da postane njihova ožja domovina silna in ugledna.

Tako grof Sternberg. Ne moremo videti grofu Sternbergu v srce in obisti, zato tudi ne moremo vedeti, kakšen je pravi namen njegovega gori citiranega članka.

Ali je njegov članek izraz pravega njegovega prepričanja, ali je proračunjen v to, da nameče Nemcem peska v oči in jih uspava?

Oseba grofa Sternberga je tako zagonetna, da se lahko sklepa to in ono.

Vzemimo pa, da odgovarjajo Sternbergova izvajanja njegovemu osebnemu prepričanju, potem moramo reči, da sloni mnogo njegovih zaključkov na popolnoma napačnih premisah.

Njegova izvajanja namreč kažejo, da mož neoslavizma niti v bistvu ne pozna, ker bi sicer ne proglašal za glavno zapreko neoslavizma to, kar ravno hočejo neoslavisti s svojim delovanjem odstraniti.

Da so medsebojni spori med Slovani na dnevnem redu, to je resnica. Toda ti spori ne morejo preprečiti novoslovanskega gibanja, zakaj bistvo tega gibanja je baš v tem, da se ti spori in prepiri, če tudi po dolgotrajnem in trudapolnem delu, enkrat za vselej spravijo s sveta.

Da se pa tako velikansko, skoro bi rekli Sisifovo delo ne more izvesti v enem ali dveh letih, je pač jasno, saj tudi Rim ni bil zgrajen v enem dnevu.

Politično društvo za kolizejski okraj ima danes zvečer ob 8. sestanek na Vodovodni cesti v gostilni Fortuna. Člani so vabljeni, da se zanesljivo polnoštevilno udeležijo tega sestanka.

Manifestacijski shod za slovansko vseučilišče v Ljubljani

se po sklepu pripravljalnega odbora akad. fer. društva »Sava« in »Prosveta« dne 18. t. m. ne vrši. Povod k temu sklepu je dal spremenjeni politični položaj in dejstvo, da tudi dunajski vseučilišni odsek ne priredi nobenega shoda na Dunaju vsled nejasnosti položaja v parlamentarnem odseku. Stare stvari ponavljati na shodu bi ne kazalo, razpravljati o sedanjem stanju našega vseučilišnega vprašanja bi pa po nasvetu iz krogov naših državnoborskih poslancev ne bilo primerno, ker je slov. vseučiliška zadeva ravno sedaj v takem stanju,

da bi vsako predčasno iznašanje stvari v javnost moglo le škodovati. Manifestacijski shod se valed tega preloži na poznejši čas.

Dolžnost pa nam je, da se zahvalimo č. g. državnim poslaneu, p. n. klubu narodno-naprednih deložnozborških poslancev in dunajskemu vseučiliškemu odseku za sodelovanje in nasvete.

Za akad. fer. društvo »Sava«: **Milko Naglič, predsednik.**
Za akad. fer. društvo »Prosveta«: **V. M. Zalar.**

Sestanka slovenskih, hrvaških in srbskih kulturnih društev.

Na sobotnem in nedeljskem sestanku jugoslovanskih kulturnih društev je predsedoval dr. Fr. Plešič kot sklicatelj in predsednik »Slovenske Matice«, zapisnikar pa je bil Matičin tajnik Milan Pugelj. Na sestanku so referirali: v imenu »Zveze slovenskih pevskih društev« dr. Vladimir Ravnihar, v imenu »Društva slovenskih zdravnikov« dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški, v imenu društva »Pravnik« dr. Danilo Majaron, v imenu hrvaškega pravniškega društva dr. Oton Kučera, v imenu »Slov. planinskega društva« dr. Fr. Tominec, v imenu »Hrv. pedagoški zbornice« dr. Škavič, v imenu »Slov. Šolske Matice« dr. Schreiner, v imenu »Društva sv. Jeronima« dr. Gruber, v imenu »Bratov hrvatskega znanja« Emil pl. Laszowski, v imenu »Matice Hrvatske« dr. A. Bazala, v imenu »Srbske književne zadruge« dr. Jovan Skerlić, v imenu »Društva hrvatskih književnikov« dr. B. Livadić in v imenu »Matice srbske« pa prof. Jovanović. Po temeljiti debati so se soglasno sprejele te resolucije: Zastopniki jugoslovanskih kulturnih društev pozivajo poslance, da se zavzamejo za priznanje reciprocnosti zagrebskega vseučilišča, da pospešijo ustanovitev medicinskih fakultet v Zagrebu in Belgradu ter se krepko zavzamejo tudi za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani in hrvaške tehnike v Zagrebu. Čim najpreje se naj ustanovi zveza jugoslovanskih kulturnih društev, s čemer se bo prožila možnost, da se bodo zastopniki teh društev vsaj vsako leto enkrat sešli na skupno posvetovanje. Končno je bila sprejeta resolucija proti brezbriznosti jugoslovanskih knjigotržcev in proti malomarnosti naročnikov na leposlojne liste. Na predlog dr. Jovana Skerlića se je sklenilo, da se priredi drugi sestanek jugoslovanskih kulturnih društev prihodnje leto v Belgradu ob priliki jubilejske slavnosti Dositija Obradovića.

Predavanje o Ameriki.

Snoči je bilo v Mestnem domu veleznimivo predavanje. Predaval je o življenju v Ameriki s posebnim

oziranjem na priseljene Slované new-yorški odvetnik dr. Mirko Pečar. Dr. Pečar je rodem Slovenec, njegovi starši so bili Slovenci, on sam, rojen v Mostaru v Hercegovini, je bil vzgojen v hrvaškem duhu. Prva tri leta pravnih nauk je absolviral na dunajskem vseučilišču, juristične študije pa je končal na vseučilišču v Chikagu, kjer je obenem položil tudi ameriški odvetniški izpit. Predavanje je privabilo v Mestni dom polno radoznatega občinstva vseh slojev, ki je z največjo pozornostjo sledilo interesantnim izvajanjem govornikov. Predavatelj je orisal razvoj ameriškega naroda, karakteriziral značaj pravih Američanov, očrtal na kratko državne uredbe, razložil ustroj šolstva ter se dotaknil tudi verskih vprašanj. Naglašal je, da vlada v Ameriki popolna verska svoboda, vsled česar se sektarstvo silno širi. To sektarstvo pa pospešuje zlasti tudi duhovniki vseh verskih veroizpovedanj, ki ne stojijo na višini modernega časa. Tudi med Slovenci in Hrvatst so slabi duhovniki največ krivi, da tamkajšnji slovenski in hrvaški živeli vidno propada ali pa vsaj ne more tako napredovati, kakor bi lahko. Govornik je na to razpravljao o zamorskem vprašanju, ki je še v Ameriki vedno enako pereče, in o stališču ameriške države nasproti prvotnim ameriškim prebivalcem Indijancem. Da karakterizira značaj in mišljenje Indijancev, je navedel tole zgodbo: K Indijancu je nekoč prišel misijonar, ki mu je jel pripovedovati o Kristusu bogu, ki je prišel na svet, da trpi za grehe človeštva, a da so ga tisti, katerim je oznanjal božji nauk, križali, da je za ta greh treba delati pokoro itd. Indijanec je misijonarja mirno poslušal, ko je pa končal, mu je rekel: Bratec, kaj mene to briga, če ste vi belokožci križali svojega boga. Pokorite se sami za svoj greh. Ako bi prišel vaš bog k nam, bi se mu ne bilo ničesar prigodilo in mi bi ga prav tako prijateljsko sprejeli, kakor smo sedaj tebe. Prav obširno in zelo instruktivno je dr. Pečar govoril o trgovinskih in prometnih odnosih. O tem poglavju, kakor tudi o onem delu njegovega predavanja, ki se nanaša na slovanske izseljenike, njihovo dejanje in nehanje, bomo spregovorili jutri. Predavanje je trajalo skoro polnurno uro, a v kljub temu je občinstvo vztrajalo do konca. Ko je dr. Pečar končal svoja izvajanja, so mu navzoči z živahnim ploskanjem izražali svoje priznanje.

Rusjanov zrakoplovni vzlet.

Vsled neprestano slabega vremena sta morala zrakoplovec Slovenec Rusjan in Hrvat Merčep svoj zrakoplovni vzlet odgoditi na ugodnejši čas. Ker je med tem došla vest, da

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Lahka mu ta pot ni bila, tem manj, ker je sedaj sam bil mnenja, da se je Olga sama zastrupila z namenom, da bi padla krivda na Svetlino.

Ko je stopil pred Elviro, mu je ta z obraza čitala, kako vest ji pri-
naša.

Smrt? je vprašala s takim glasom, da je zagovornika pretreslo tako, da ni mogel vprašanja potrditi.

Sodni dvor je sklenil priporočiti našega moža v pomiloščenje — 9 proti trem glasom je potrdilo njegovo krivdo, a pomiloščen bo na kakih dvajset let.

Dvajset let! je zavzdihnila Elvira. Dvajset let! To se pravi nedolžnega človeka živega pokopati.

Še ni vse izgubljeno, gospa, je dejal zagovornik. Odkrito vam priznam, zdaj sem tudi jaz prepričan, da Svetlin ni kriv in prepričala me je Lizika.

Povedal je Elviri, kaj se je zgodilo koncem obravnave in kako velikanski vtisk je napravil Lizikin nastop na vse, prav zaradi tega, ker je

bil očitno spontanski izbruh globokega prepričanja.

Delajte, gospa, je rekel Elviri. Napnite vse moči, iščite in iščite, morda se vam vendar posreči dobiti dokaze, da se je Olga sama zastrupila. Posebno se mi zdi, da ve Valjavka več, kakor je povedala. Sumljivo je vsekako, da je Olga ravno Valjavko nalašč poklicala, da ji je povedala svojo dolžitev, dasi sicer s to žensko več let ni občevala. Kar je v mojih močeh, bom vse storil, da vam pomagam.

Težko bo, težko, je rekla Elvira tiho. Ko sem prej na vas čakala, sem že mislila, da se ustrelim, če bi bil moj mož obsojen. A zdaj vem, da tega še ne smem storiti. Vsaj toliko časa moram še živeti, da ga rešim.

X.

Odkar je bil Svetlin obsojen, ni imela stara Valjavka nobenega mirnega trenutka več. Ogibala se je ljudi, govorila samo najpotrebnejše in se celo za gospodarstvo ni več brigala. Edino, kar jo je zanimalo, je bilo to, če bo Svetlin pomiloščen.

Valjavka se je dobro zavedala, da je njeno pričevanje povzročilo Svetlinovo obsodbo. O njegovi krivdi je bila prepričana do konca obravnave, dasi je bil njen sin drugačnega mnenja. Imela je mirno vest, da je pri obravnavi vse po pravici povedala, kar so jo vprašali, a da ni ničesar tega povedala, česar je niso vpra-

šali, to se ji je zdelo popolnoma pravilno. Toda njeno pričevanje je bilo omajano v trenutku, ko je Lizika v sodni dvorani, prevzeta od svojih čustev, zaklicala sodnikom v obraz, da je Svetlin nedolžen in da se je Olga sama zastrupila.

Da sta Lizika in Matevž istega mnenja, kakor zagovornik, to je staro pretreslo in jo navdalo s strašno skrbjo, da je njeno pričevanje morda vendarle pahnilo nedolžnega človeka v sramoto in v ječo in ga spravi morda celo na vešala.

Ta skrb je podkopavala njeno telesno zdravje, kakor je morila njen dušni mir. Čutila je, da ni za nobeno delo in za nobeno rabo več in slutila je, da dolgo ne bo mogla prenašati te svoje velike skrbi.

Do Svetlinove obsodbe ni nikdar razmišljala, kaj utegne biti v zaklenjeni in zapečateni leseni škatli, ki jo ji je pokojna Olga izročila v varstvo. Dotlej je samo pazila, da je ostala škatlja spravljena v kleti in da bi je kdo ne izmaknil. Zdaj pa se ji je zazdelo, da utegne v tej škatli biti dokaz, če je Svetlin nedolžen ali če je kriv in kolikor bolj je o tem ugibala, toliko verjetnejše se ji je to zdelo, toliko hušje ji je to ležalo na duši.

Nešteto krat je mislila, da siloma odpre škatljo in se prepriča, kaj da je v njej. A v takih trenutkih se je vselej spomnila, kaj je Olgi prisegla in opustila je zopet svoj namen.

Kako trdno je bil v njen spomin zapisan pogovor, ki ga je imela z Olgo. Vsake besede se je spominjala in prisega, ki jo je takrat storila, je bila tako slovesna, da je ni hotela prelomiti, pa če bi ji bilo zagotovljeno večno pogubljenje.

Čez tri leta, ji je Olga rekla, da mora izročeno škatljo nesti na sodnijo. Čez tri leta! Valjavki se je zdelo, da je to cela večnost in strah ji je pretresal ude, če si je rekla, da morda niti ne ukaže teh treh let.

In zakaj šele čez tri leta? To vprašanje ji je krožilo neprestano po glavi in porajalo vedno znova strašno skrb, da si je Olga vendarle sama končala življenje.

A vsako tako razmišljanje in ugibanje se je končalo s trdnim sklepom:

Če je Svetlin tudi nedolžen, prisega ne prelomim, saj sem prisegla pri sreči svojega sina.

Notranjega miru pa ji ti sklepi niso dali niti ji povrnili zdravje.

Teden dni po obravnavi so se te skrbi začele še večati.

Lizika je namreč zopet prebivala v kampanji. Želela je sama oditi za nekaj časa iz Trsta in oče je njeni želji rad ustregel, češ, da se prej pozabi prizor, ki ga je Lizika povzročila pri obravnavi proti Svetlinu.

(Dalje prihodnjič.)

new-
r. Dr.
egovi
rojen
vzgo-
i leta
a du-
studi-
Chi-
tudi
dava-
polno
lojev,
ledilo
vni-
azvoj
iziral
al na
zložil
tudi
da
svo-
silno
ujejo
rskih
rišini
venci
ajveč
n hr-
vsaj
or bi
vjljal
še v
stav-
rvot-
Indi-
ij in
l to-
pri-
pove-
rišel
va, a
anjal
greh
ec je
e pa
me-
riža-
ni za
og k
rigo-
telj-
tebe.
io je
h in
glav-
ove-
slo-
janje
utri.
dru-
stvo
ečar
vzo-
žali

me-
nec
ako-
ejši
da

min
a z
jala
je
tela
lje-

da
sod-
zde-
je
nor-

To
po
raš-
ama

in
kle-

pri-
gla

lepi

e te

ala
za
že-
abi
bila

pride v Belgrad znameniti ruski avi-
atik Maslenjnikov, sta Rusjan in Mer-
čep prišla na misel, da bi priredila
istočasno z Maslenjnikovim vzlet v
Belgradu. Merčep se je zategadelj te
dni napotil v Belgrad, da se z bel-
gradskimi krogi sporazumi glede
zrakoplovnega vzleta. Ako se poga-
janja posrečijo, se bosta Rusjan in
Merčep istočasno z ruskim zrako-
plovcem producirala pred Belgrad-
čani. V tem slučaju se vsi trije vrne-
jo v Zagreb, kjer bodo priredili neke
vrste zrakoplovno tekmo. Ako bo
vreme ves čas ugodno, ni izključeno,
da bi se vsi trije zrakoplovci ne na-
potili preko Ljubljane v Trst. Seve-
da se bodo imenovali zrakoplovci
ustavili v Ljubljani samo, ako se bo
pokazalo zanimanje za njih letalne
produkcije.

Obravnava proti falsifikatorju Vašiču.

Obravnava proti Vladimirju Va-
šiču, ki je, kakor je znano, falsifici-
ral takozvane Friedjungove doku-
mente, kateri dokumenti so bili pod-
laga zagrebškega »veleizdajniškega«
in takozvanega Friedjungovega pro-
cesa na Dunaju, se prične v soboto,
dne 17. decembra. Obravnava bo taj-
na. Vašiča bo zagovarjal odvetnik
Vaso Jovanović. Vašič je obtožen ve-
leizdaje. Za ta zločin je določena ka-
zen pet do dvajset let težke ječe.

Akad. fer. društvo »Sava«

naznanja, da se vrši seja odseka za
izpremembo društvenega kroja 21. t.
m. ob 5. v sobi »Političnega društva
za dvorski okraj« (Pred igriščem
št. 3), društveni sestanek pa 28. t. m.
ob 9. zvečer v restavraciji Narodne-
ga doma. K sestanku so vabljeni vsi
člani in gg. starejšine.

Razne stvari.

* **Pozor na stolčen cimet!** Malo-
ruski list »Dilo« poroča: Carigradski
zdravstveni svet sviri pred nakupova-
njem stolčnega cimeta in navaja
sleden vzrok: Vsak pobožni Perzi-
jec hrepeni po tem, da bi bil po smrti
pokopan na pokopališču v Kerbelu
ali v Nadžetu, ki sta sveta kraja za
tiste Perzije, ki pripadajo k sekci ši-
jitov. Ker pa ta kraja ležita na drugi
strani perzijskega zatoka, žalujejo so-
rodniki truplo umrlega, da bi se delj
časa nepokvarjeno ohranilo, denejo
v svinčeno krsto, posipljejo ga s stol-
čenim cimetom, ki dolgo časa mrto
truplo ohranja ter tako hitro ne
strohni. Na ta način pripravljeno
truplo odpeljejo v Nedžet ali v Ker-
bel, kjer je vzamejo iz krste, umijejo
in šele potem po perzijski šegi po-
kopljejo. Stolčen cimet s teh trupel
potem kupujejo razni trgovci, zlasti
Židje iz Bagdada ter ga pošiljajo v
Evropo.

* **Spanje pravičnega.** Dobro na-
ravo mora imeti vsekako nek kočijaž
iz vzhodne Prusije. Peljal je s svo-
jimi sanmi dva gospoda iz Allenstei-
na v Redigkeim. Na potu domov, —
izpil je nekaj kozarcev preveč — je
zaspal. Konji pa so našli sami pot do
glavne ceste, tam pa so si premislili.
S sanmi so krenili na polje in zape-
ljali potem na železniško progo. Tam
so prevrnili sani — a kočijaž je spal
naprej. Zamotal se je pri padcu v ži-
cah. Enega konja, ki je stal na tiru,
je povozil vlak, drugi konj pa se je
splasil in zdirjal s sanmi čez polje.
Kočijaž je zletel iz sani v sneg in
spal naprej. Konj je našel potem na-
zaj v hlev, gospodar pa je dal pre-
iskati vso okolico po drugem konju in
kočijažu. Našli so ubitega konja in
še vedno sladko spečega kočijaža, ki
ni vedel ničesar o celi nesreči. Če bi
ostali konj ne bi našel domov, bi bil
kočijaž brez dvoma v občutnem zim-
skem mrazu na polju zmrazil.

* **Mesto norcev na Kitajskem.** V
Nankingu je posebno predmestje, ne-
snažno, mrko in tiho, to je mesto nor-
cev. V središču mesta stoji pagoda
Kuan - Yin, v kateri se valjajo po
tleh nesrečni bebi, za katere skrbijo
sočuten bone, t. j. budistovski duhov-
nik. Z brezizraznimi očmi strme ti
nesrečniki na velikanski kip Kuan-
Yina, ki stoji v ozadju pa gode in če-
gar 16 rok grabi v vsemirje. Duhov-
nik, ki je strežnik teh nesrečnih, drži
v roki zrcalo in knjigo. K vsakemu

teh umobolnih stopi duhovnik in mu
pomoli pod nos zrcalo, da se pogleda,
pri tem mu zapove z osornim glasom,
da se mora pokoriti in da mora miro-
vati, obenem iztrga iz knjige list in
mu ga da kot amulet, ki pa je zaeno
zatrnilo, da bo bolnik okreval. Teden
dni ostanejo umobolni v pagodi, po-
tem pa morajo nazaj v svoje stanova-
nje v mestu norcev, kjer jih nadzo-
ruje drug bone in jih skuša ozdravi-
ti s prigorjanjem, dobrimi sveti in
če treba tudi izgrda. Mnogokrat se
dosežejo celo uspehi, ki so pa seveda
le navidezni, ker niso vsi prebivalci
mesta norcev res umobolni in jih
ozdravi sugestija.

New-York ni ameriansko mesto.
New-York je največje mesto novega
sveta. Ljudsko štetje v aprilu je do-
gnalo, da je v New-Yorku $3\frac{3}{4}$ milio-
na prebivalcev. Od teh je $\frac{3}{4}$ milijona
Nemcev, ravno toliko Ircev, polovica
je Italijanov, toliko tudi ruskih in
poljskih Židov. Rusi, Poljaki, Čehi,
Slovaki, Slovenci, Srbi, Hrvati in
Bolgari pa tvorijo tudi kolonijo, ki
šteje $\frac{1}{4}$ milijona duš. K tem pripa-
dajo še Grki, Turki, Kitajci, Španci,
Portugizi in Škandinaveci; celo za-
morecev je 100.000. Neka učiteljica v
prvem razredu je imela 30 učencev,
ki so govorili 24 jezikov. Izmed vseh
prebivalcev je torej tri milijone tuj-
cev. Na vsakih devet oseb pridejo le
trije Amerikanci. Trgovci so po ve-
čini Židi, pivovarji Irci, mesarji
Nemci, trgovci s sadjem, brivci in či-
stilci čevljev so Italijani, pralci pe-
rila so Kitajci, krojači so Francozi.
Newjorški Amerikanec je torej po-
polnoma odvisen od tujcev in potem
se še hvali, da je New-York »največje
ameriansko mesto.

Župnik in kuharica pred sodiščem radi umora tete — Slovenke.

II.

Obsojeni Šime Kovačević je bil
odpravljen v ječo v Koper. Tu je pre-
sedel že 5 let. Kakor pri obravnavi,
tako je tudi v ječi molčal, ker sta mu
župnik Tomašević in Antonijeta
Oštrič obljubila, da bosta skrbela za
njegovo ženo in otroke.

In res je župnik Tomašević
sprva dajal Kovačeviću ženi po
400, po 50 in po 20 K, in sicer vse to
od denarja, ki ga je podedoval po
umorjeni teti Ani Rančigaj. Tudi
Antonijeta je sprva dajala Kovače-
vički po par kron. To je trajalo ne-
kaj časa, potem pa sta župnik in
njegova ljubica prenehala s podpo-
rami.

O tem je sporočila Kovačeviću
v ječo žena in Kovačević je pisal žup-
niku opetovano pisma, v katerih ga
je zaklinjal, naj ne pozabi svoje ob-
ljube. Toda župnik je ostal gluhi in
se ni več brigal za Kovačevićeva pis-
ma.

To je Kovačevića tako ujezilo,
da je sklenil vse priznati.

Meseca avgusta tega leta je na-
prosil ravnatelja kaznilnice, naj ga
vzame na zapisnik, ker ima nekaj
važnega razodeti.

Njegovi prošnji so ugodili.
V zapisniku je priznal, da sta
ga župnik Tomašević in Antonijeta
Oštrič nagovorila, da izvrši umor.
Za njegovo dejanje sta mu obečala
podporo in denar.

Sprva se Kovačević ni dal pre-
govoriti, brezuspešno so bile vse ob-
ljube s strani župnika in Antonijete.

Nekoč pa je Antonijeta Kovače-
viča povabila v svojo sobo.

Tu ga je jela gostiti z rujnim
vincem, dokler ga ni do dobra upi-
janila. Nato se je vlegla na posteljo
ter pozvala Kovačevića, naj jo spol-
no rabi. Kovačević se seveda ni mo-
gel upreti skušnjavi, podlegel je ter
postal na to slepo orodje v rokah An-
tonijetinih.

Umor je izvršil še istega dne.
Da bi razjaril starko, ki je bila
zelo štedljiva, si je kupil ribe in jih
jel peči.

Starica ga je jela oštevati. Da
jo razjari še bolj, je šel v župnikovo
klet ter si prinasel vrč najboljšega
vina. Starica se je seveda silno raz-
ljutila ter se je jela s Kovačevićem
prepirati. V tem prepiru je Kovače-

vič zgrabil poleno, na katerem je bi-
la na vrvi pritrjena železna krogla,
ter je udaril Ano Rančigaj po glavi.
Ker je le - ta hotela zgrabiti na mizi
ležeč nož, je Kovačević skočil k nji,
jo vrget na tla ter jo tolkel s pole-
nom in železno kroglo, dokler ni iz-
dihnila.

Nato je zaprl hišo ter šel k An-
tonijeti Oštrič, rekoč ji: »Gorje mi,
izgubljen sem!« Antonijeta mu je
odgovorila: »Ne boj se, vse bo plača-
la moja stara, jaz pa imam 40 vpliv-
nih prijateljev v Zadru.« Nato sta se
oba vrnila v hišo, kjer je bila ubita
Ana Rančigaj, ter sta uredila vse
tako, kakor da bi bila starka padla s
stola in se sama ubila.

Tistega dne se je župnik nalašč
odstranil iz Polešnika. Ko se je vra-
čal, mu je šel nasproti Kovačević.
Prvo njegovo vprašanje je bilo: »Ali
si jo?« — Kovačević mu na to vpra-
šanje ni dal odgovora. Župnik je
vsled tega mislil, da Kovačević ni
izvršil zločina, zato ga je jel psovati.
Ko pa sta prišla pred župnišče, je
opazil zastarta okna, ter takoj vedel,
da je delo izvršeno. Tomašević ni šel
v župnišče, marveč je takoj pozval
orožnike, računajoč s tem, da je bil
zločin izveden tako spretno, da mu
nihče ne bo mogel priti na sled. In
prišli so orožniki ter takoj spoznali,
da je bil na starki izvršen zločin.

Kmalu nato so zaprli župnika
Tomaševića, njegovo ljubico Antoni-
jeto Oštričevó in cerkovnika Kova-
čevića.

Vse te dogodke je natanko na-
vedel Kovačević. Toda ta izpoved bi
še ne bila zadostovala za obnovev
procesa, ako bi mož ne navedel še
drugih okolišnosti.

Na zapisnik je namreč dal tudi
še to - le: Da sta župnik Tomašević
in Antonijeta meseca januarja 1904.
in 1905. poslala v Zader po neko ba-
bico, ki je skrivoma ponoči prišla v
Polešnik ter odpravila Antonijeti
plod grešnega razmerja z župnikom.
V dokaz, da se ne laže, je Kovačević
natančno označil mesto na dvorišču,
kjer sta bili otročji trupli pokopani.
Sodna komisija je nato preiskala
dvorišče v župnišču v Polešniku ter
res našla na označenem mestu 20 do
30 cm pod zemljo otročje kosti. Te
koščice je sodišče poslalo medicinski
fakulteti na Dunaj, ki je dognala, da
so kosti deteta v dobi 6mesečne no-
sečnosti.

Na podlagi tega je bilo obnov-
ljeno kazensko postopanje proti žup-
niku Tomaševiću in Antonijeti Oštri-
čevi ter razveljavljena sodba z dne
19. februarja 1906.

Ker je Antonijeta Oštričeva že
prestala dvamesečno ječo, ne more
biti obsojena na smrt, ker se smrtna
kazna ne sme poostriti. Zato predla-
ga državni pravdnik zanjo dosmrtno
ječo. — Župnik Fran Tomašević pa
je bil pri prvi obravnavi oproščen,
zato predlaga državno pravdnštvo
glede njega smrt na vešalih.

Kakor smo že omenili, je na ob-
ravnavo povabljenih 118 prič, da bo
torej obravnava trajala okrog 14
dni.

(Dalje prihodnjic.)

Indajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Loterijske številke.

Dvignjene v sredo, 14. decembra 1910
Brne: 38, 4, 33, 17, 30.

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 14. decembra 1910.

Termin.
Pšenica za april 1911. za 50 kg 10-96
" " oktober 1911. za 50 kg 10-74
Rž za april 1911. za 50 kg 7-78
Koruz za maj 1911. za 50 kg 5-62
Oves za april 1911. za 50 kg 8-35

Eftektiv.
5 vin. ceneje.

Borzna poročila.

Dunaj, 15. decembra. Včerajšna
borza je bila zopet v prav slabem
razpoloženju. Zlasti je skušala lo-
kalna spekulacija realizirati mnogo
vrednosti. Rente pa so se vzdržale na
svoji višini. Od deviz je tendirala de-
viz Londona slabjeje.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 14. decembra 1910.

Stanje na dan 14. decembra 1910.	Dunaj	Blagovni
4% majeva renta	93-60	93-80
4 1/2% srebrna renta	97-50	97-70
4% avstr. krona renta	93-70	93-70
4% ogr.	91-95	92-15
4% kranjsko deželno posojilo	96-—	97-—
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srečke iz l. 1860 1/2.	226 50	232 50
" " 1864	326-—	332-—
" " 1868	159-—	165-—
" zemeljske l. izdaje	301-25	307-25
" " II.	291-25	297-25
" ogrske hipotečne	257-50	263-50
" dun. komunalne	535-50	545-50
" avstr. kreditne	537-50	547-50
" ljubljanske	95-—	101-—
" avstr. rdeč. križa	89-25	93-25
" ogr.	60-75	61-75
" bazilika	42-50	46-50
" turške	257-25	260-25

Dejalno.	466-—	470-—
Ljubljanske kreditne banke	669-25	670-25
Avstr. kreditnega zavoda	555-—	556-—
Dunajske bančne družbe	117-50	118-50
Južne železnice	749-50	750-50
Državne železnice	767-75	768-75
Alpine-Montan	247-60	248-70
Češke sladkorne družbe	279-—	280-—
Živnostenske banke		

Valute.	11-37	11-39
Cekini	117-57	117-77
Marke	95-15	95-22
Franki	94-90	95-10
Lire	253-75	254-50
Rubli		

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Karlova ulica (nasproti glavne pošte)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

Notarskega kandidata

sprejme

279

notar Judoovernik v Ljubljani.

Občinska hranilnica

v Drnižu v Dalmaciji

sprejema

hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—

proti 5% obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5.000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 3825
Za varnost hranilnih vlog in njih obre-
stovanje jamči občina Drniž.

Volilski katekizem

za

**ljubljansko občinsko volitev
po novem občinskem in vo-
lilnem redu.**

Knjižica v polk volitvam in volitkam.

Cena 50 vinarjev.

Komisijaska založba

Narodne knjigarne

v Ljubljani.

Usojam si vljudo opozoriti, da sam prevzel

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

BOŽIČNA DARILA!

„Predno si nakupite božičnih daril!“
blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! —
Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage
volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bodele
tako, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg ali Sv. Petra cesta.

Specialna trgovina najnovejših precizijskih ur (s izpričevali točnosti)
svoje lastne tovarne ur v svici z varstveno znamko „IKO“.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov
ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-
srebrnega blaga, kakor nastavkov, jedilnega orodja itd.,
vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna. Cene najnižje!

Na pisma vprašanja se odgovarja z obratno pošto.

Telefon 273. Brzjavni naslov: „H. Suttner“.

„Cenik zastoni in poštalne prosti.“

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Delniška glavica: K 5.000.000 — Rezervni zaklad: K 450.000 —

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da
sklene zavarovalno po-
godbo bodisi za življenje,
ali pa proti požaru le
pri slovanski banki
„SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovanski zavod,
da more nalogo, ki si
jo je stavil, izpolniti v
najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 42.812.797 — jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne
načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za
preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za dobo otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svo-
jim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-
skoz slovansko - narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva,
organizacije in prispeva k narod-
nim dobrotinim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamo-
svojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

Napionono

„Največji, najvarnejši
slovanski denarni zavod.“

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

„Največji, najvarnejši
slovanski denarni zavod.“

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. dejelni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vložnim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta k kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 % obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljana lične domače
hranilnice, v podpiranje slovanskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.